

Notat om rentabilitetsanalyser af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen

Notatet er optrykt efter ønske fra S, SF og EL.

Den 16. oktober 2003

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Dette notat søger at belyse den historiske rentabilitet af olie- og gasaktiviteterne i den danske del af Nordsøen. Dvs. hvor stort et afkast Dansk Undergrunds Consortium (DUC) har opnået på investeringerne i Nordsøen. At beregne rentabiliteten er ikke nogen nem opgave, og det er i praksis forbundet med betydelige usikkerheder.

Hertil kommer, at regeringen i forhandlingerne med DUC ikke har set det som et selvstændigt formål at forringe rentabiliteten på investeringerne i Nordsøen. Beskatning, der direkte går efter at nedsætte afkastet, kan således ikke undgå at virke forvridende og dermed reducere den samfundsøkonomiske værdi af aktiverne i Nordsøen. I stedet har regeringen lagt vægt på:

- at aftalen giver en samfundsøkonomisk sund og robust løsning – dvs. et stabilt skattegrundlag i modsætning til de nuværende vilkår
- at staten får en betydelig større andel af det samlede overskud fra Eneretsbevillingen, end staten har opnået historisk

Set fra et samfundsøkonomisk synspunkt er den bedste model, at staten kan opnå en større stabil andel af det samlede overskud samtidig med, at det fortsat er attraktivt at indvinde olie og gas fra Nordsøen for selskaberne.

Med den indgåede aftale er der skabt bedre sammenhæng mellem de privat- og samfundsøkonomiske interesser, hvilket eliminerer forvridningstab og forøger den samlede værdi af olieindvindingen i Nordsøen.

Rentabilitetsanalyse

Der kan anvendes forskellige metoder til at udarbejde rentabilitetsanalyser. I dette notat er

der lavet en analyse af perioden fra 1962 til 2003. Denne analyse er baseret på regnskabsdata offentliggjort i rapporten fra Handelshøjskolen i København¹⁾, samt data fra Energistyrelsen.

Analyserne er alle baseret på nominelle størrelser, og er således ikke justeret for inflation.

Med udgangspunkt i Handelshøjskolens materiale er det muligt at udregne regnskabsbaserede nøgletal, der kan bidrage til at give en vurdering af, hvor rentabelt det har været for DUC at indvinde olie i perioden 1962 og til 2001. Og suppleret med tallene fra Energistyrelsen er det muligt at føre analysen frem til 2003.

I Handelshøjskolens rapport vurderes det imidlertid, at de traditionelle regnskabsmæssige afkastningsgrader er mindre egnede til at vurdere DUC's forrentning af sine aktiviteter. Det skyldes blandt andet, at aktiviteterne i Nordsøen er kendetegnet ved:

- Store variationer i investeringerne fra år til år.
- Der er ikke tale om et afsluttet projekt, eftersom koncessionen løber længere end til 2003.
- Der typisk vil være en vis tidsforskydning i forhold til, hvornår afkastet fra en given investering indfinder sig.

I tråd med rapporten fra Handelshøjskolen vurderes det tilsvarende, at de årlige regnskabsmæssige afkastningsgrader er uegnede som indikatorer for bedømmelse af rentabiliteten af aktiviteterne i Nordsøen.

Som alternativ til udregning af traditionelle nøgletal opgjort på årsbasis, er der i stedet foretaget en analyse på baggrund af de årlige pengestrømme.²⁾ På baggrund af disse pengestrømme er der fundet et gennemsnitligt afkast,

¹⁾ Rentabilitetsanalyse af A. P. Møller-selskaberne i den danske del af Nordsøen i perioden 1962-2001« af Carsten Krogholt Hansen, Handelshøjskolen i København, 2003.

²⁾ Dvs. hvor mange penge, der går ind og ud af virksomheden.